

Grey Scale #13

DANES-PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

BIBLIOTEKAZKA PODOFICERA
Tomik XIII.

SEKCYJNY SEKCJI SZTURMOWEJ

opracował
por. Jan Sadowski

WARSZAWA—1919
KSIĘGARNIA WOJSKOWA

Inches
Centimetres

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Colour Chart #13

DANES-PICTA .COM

BIBLIOTECZKA PODOFICERA
Tomik XIII.

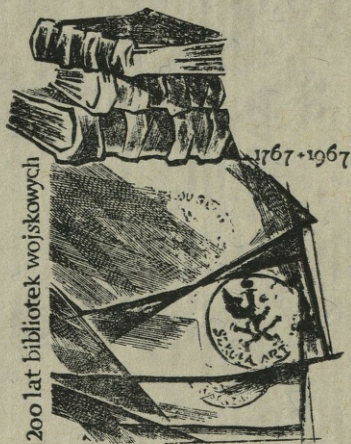
SEKCYJNY SEKCJI SZTURMOWEJ

opracował
por. Jan Sadowski

WARSZAWA—1919
KSIĘGARNIA WOJSKOWA

200 lat bibliotek wojskowych

*Gen. Rakowski
podpor. 113.*

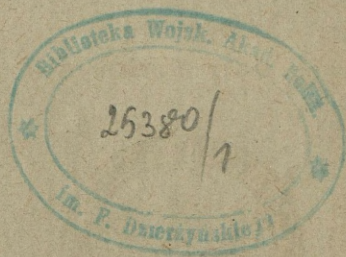
BIBLIOTECZKA PODOFICERA
Tomik XIII.

SEKCYJNY SEKCJI SZTURMOWEJ

opracował
por. **Jan Sadowski**

WARSZAWA—1919
KSIĘGARNIA WOJSKOWA

DRUK W. PIEKARNIAKA, WARSZAWA, ORDYNACKA № 3.

Sekcyjny sekcji szturmowej.

A. Ogólne uwagi o zadaniach oddziałów szturmowych.

1. Przy ataku pozycji umocnionych, największe straty ponosi piechota podczas przechodzenia przeszkód. Straty te są tem większe, im szerszy front, na którym przekraczanie przeszkód odbywa się pod ogniem. Dla uniknięcia tych strat, stosuje się atak tak zwanych „kolumn szturmowych“.

Kolumny szturmowe atakują zwykle bardzo wąskim frontem i małą ilością ludzi, wobec czego atak może być przeprowadzony niespodziewanie i szybko. Wobec małej liczebności oddziałów szturmowych, żołnierze tychże mogą być specjalnie dobrani i wyszkoleni, dzięki czemu przy walce zbliska uzyskają odrazu przewagę nad przeciwnikiem.

Po wdarciu się do pozycji przeciwnika i otworzeniu w ten sposób drogi własnej piechocie, oddziały szturmowe rozszerzają przełamanie, posuwając się wzdłuż i wgłąb pozycji okopami i chodnikami, przyczem walczą głównie granatami ręcznymi.

2. Oddziały szturmowe znajdują zastosowanie nie tylko w czasie walki o pozycje umocnione, ale i w czasie walki ruchowej, a mianowicie: przy walkach o budynki i całe miejscowości, przy walkach w lesie i w terenie silnie poprzerzynanym, wreszcie nawet w czasie frontowego ataku na rozwiniętego przeciwnika — obrzucając go przed szturmem granatami ręcznymi.

Oddziałów szturmowych używa się tak do ataku, jak i do obrony. W tym ostatnim wypadku stosuje się je głównie do przeprowadzania przeciwaataków.

3. Oddziały szturmowe występują albo jako samodzielne jednostki taktyczne — np. kompanie lub baony szturmowe, albo wchodzi w skład jednostek piechoty — np. sekcje szturmowe w kompaniach.

4. Skład atakującego oddziału szturmowego, inaczej, t. zw. „kolumny szturmowej“, zależy każdorazowo od zadania i sytuacji. Kolumna szturmowa składać się może z:

jednej lub kilku sekcji szturmowych,
 odpowiedniej ilości piechoty,
 saperów,
 lekkich karabinów maszynowych,
 lekkich miotaczy min i granatów,
 lekkich miotaczy ognia,
 oddziałów służby łączności.

5. W obrębie kolumny szturmowej każda sekcja szturmowa ma swoje ściśle określone zadanie. Powodzenie ataku zależy od sprawności w działaniach poszczególnych sekcji i od ich umiejętności współdziałania ze sobą. Z powyższego wynika: każda sekcja szturmowa musi być doskonale wyszkolona i zgrana, sekcyjny, a nawet poszczególni żołnierze, muszą sobie dokładnie zdawać sprawę z zadania własnej sekcji i z zadań sekcji sąsiednich.

6. Rynsztunek, w jakim występują żołnierze kolumny szturmowych, różni się zwykle od rynsztunku piechoty, ze względu na specjalne zadania, jakie mają oddziały szturmowe do spełnienia. Każdorazowo zależy on od zarządzeń dowódcy atakujących oddziałów, a składa się normalnie na czas boju z:

hełmu szturmowego,
 krótkiego kawaleryjskiego karabinka
 z bagnietem, lub pistoletu i sztyletu,

maski gazowej,

chlebaka,

2-ch manierek,

2-ch worków na granaty ręczne, związanych jednym końcem na szyi, drugim na plecach. W workach znajduje się: kilka granatów trzonkowych (7—8), po kilka granatów owalnych, worki na piasek,

nożyc do cięcia drutów, zawieszonych na pasie,

dużej łopaty o krótkim trzonku, zawieszonej z tyłu u pasa, trzonkiem do góry,

4 porcji rezerwowych,

w razie potrzeby — płaszcz i płótna namiotowego, zwiniętego i przewieszonego przez ramię.

7. Żołnierze oddziałów szturmowych są specjalnie dobierani z pośród oddziałów piechoty — najczęściej na ochotnika. Muszą to być ludzie pełni poświęcenia dla sprawy, świadomi całego zaszczytu, jaki na nich spada — gdyż oni tworzą rdzeń i wzór dla całej piechoty — pozatem odważni, pełni inicjatywy, tędzy fizycznie i doskonale wyszkoleni. Ze względu na trudne zadania, jakie mają zwykle oddziały szturmowe do wykonania, o ile można-

ści unika się używania ich do robót i normalnej służby ubezpieczającej.

Wymagania stawiane zwykłemu żołnierzowi oddziałów szturmowych wskazu-

Rys. 1.

Żołnierz w rynsztunku szturmowym.

ją, na jak wysokim poziomie stać muszą sekcyjni tych oddziałów. Sekcyjny sekcji szturmowej musi być wzorem dla swoich żołnierzy tak w służbie, jak i w boju i to nie-tylko w czasie ognia, musi zachować zimną krew i panowanie nad sobą i swymi ludźmi, ale musi umieć patrzeć na swe zadania z punktu widzenia całości oddziału i być zdolnym w każdym momencie do natychmiastowej i stanowczej decyzji.

B. Uwagi o wyszkoleniu szturmowem.

8. Sekcyjny w oddziale szturmowym musi umieć przeprowadzić wyszkolenie szturmowe swojej sekcji.

9. Wyszkolenie szturmowe dzieli się na:

wyszkolenie jednostki,
wyszkolenie sekcji szturmowej,
wyszkolenie kolumny szturmowej.

10. Wyszkolenie szturmowe jednostki składa się z wyszkolenia:

na przeszkodach,
 w strzelaniu na najbliższe odległości,
 w walce na bagnety, noże i w walce
 zapaśniczej bez prawideł,
 w użyciu i rzucaniu granatów ręcz-
 nych,
 w użyciu hełmu, pancerza, tarczy, ma-
 ski gazowej, worka z piaskiem.
 w obsłudze lekkich i ciężkich kara-
 binów maszynowych, miotaczy min,
 granatów i ognia, w operowa-
 niu materiałami wybuchowymi,
 w strzelaniu granatami karabinowymi,
 w zakładaniu i budowie umocnień.

Wyszkolenie szturmowe sekcji składa się z wyszkolenia:

na przechodach,
 w rzucaniu granatami sekcją,
 w przekraczaniu przeszkód,
 w przeprowadzaniu szturmów,
 w zwijaniu okopów,
 w wykonywaniu specjalnych zadań na sekcję.

Wyszkolenie kolumny szturmowej polega na wyszkoleniu w przeprowadzaniu większych, złożonych zadań z ewentualnym udziałem oddziałów pomocniczych.

11. Ćwiczenia w przebywaniu przeszkód odbywają się na t. zw. „torze przeszkód szturmowych“.

Wyszkolenie szturmowe jednostki — na małym placu szturmowym.

Wyszkolenie sekcji—częściowo na małym, częściowo na dużym placu szturmowym.

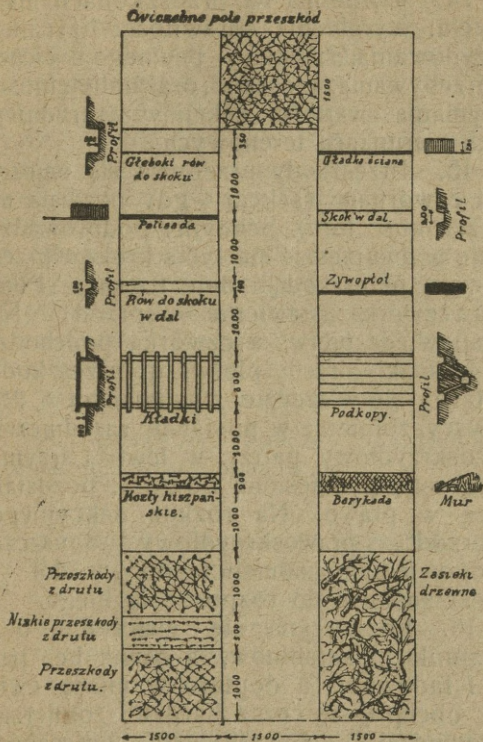
Wyszkolenie kolumny szturmowej — na dużym placu szturmowym.

12. Przy przeprowadzaniu wyszkolenia szturmowego trzymamy się tych zasad, co i przy szkoleniu rekruta — wzmacniamy żołnierza fizycznie, a potem posuwamy się od wyszkolenia jednostki do wyszkolenia oddziałów i od wyszkolenia w rzeczach łatwiejszych do rzeczy trudniejszych.

C. Ćwiczenia na przeszkodach.

13. Tor przeszkód przedstawia rys. 2.

Nie stanowi on ściśle ustalonego schematu i na każdym placu szturmowym może być inny, albo poszczególne przeszkody mogą być ustawione w innym porządku.

Rys. 2 (wedł. Reg. musztry).

14. Ćwiczenia na przeszkodach mają na celu: wyrobienie sprawności fizycznej, zdecydowania, śmiałego, pewnego i cichego przebywania przeszkód, oraz umiejętności utrzymania zwartości sekcji w najtrudniejszych warunkach terenowych.

15. Przeszkody przebywa się najczęściej czwórkami (sekcją—gdy pozwala na to szerokość toru). Sekcyjny podprowadza sekcję w dwurzędzie na kilka kroków przed pierwszą przeszkodą i daje rozkaz: „Pierwsza czwórka ustawienie—naprzód!” Na tę zapowiedź pierwsza czwórka podchodzi na 4 kroki przed pierwszą przeszkodę i ustawia się w rzędzie zluźowanym o 2*. Wszyscy żołnierze w postawie zasadniczej, prawoskrzydłowy patrzy w lewo i trzyma prawą rękę podniesioną do góry, pozostali patrzą w prawo. Na rozkaz sekcyjnego „Naprzód“, prawoskrzydłowy opuszcza w odpowiednim momencie rękę w dół — co jest znakiem do rozpoczęcia biegu.

16. Rozpoczyna się ćwiczenie bez rynsztunku i karabinów, a nawet bez pasów i ładownic. a dopiero w miarę ćwiczeń obciąża się coraz bardziej żołnierza, doprowadzając do przebywania przeszkód w pełnym rynsztunku, ewentualnie w rynsztunku szturmowym.

17. Pierwszy raz przebywają żołnierze przeszkody powoli, zatrzymując się po przebyciu każdej przeszkody o 4 kroki przed przeszkodą następną w pozycji, jak na zapowiedź: „ustawienie do przeszkód!“, a dopiero na znak prawoskrzydłowego ruszają na następną przeszkodę. Przed drutami, polami leżowemi i palisadą zatrzymuje się czwórka, leżąc. W miarę, jak żołnierze opanowali umiejętność prawidłowego przebywania przeszkód, łączą się po kilka przeszkód w grupy i każe się je przebywać jednym ciągłym biegiem, doprowadzając w końcu do przebycia całego toru bez zatrzymywania się.

18. Sekcyjny podczas przebywania przeszkód, zwraca uwagę na:

ciszę,
 szybkość i sposób przebywania,
 zdecydowanie (nie wolno zatrzymywać
 i wahać się przed przeszkodą),
 zachowanie związku ze sobą całej
 czwórki przez cały czas posuwania
 się po torze.

W razie potrzeby sekcyjny służy jako przykład, jak należy przeszkody przebywać.

19. Szczegóły przebywania przeszkód:

- a) Jeden z rzędów drutów przebywa się pełzając. Karabin, zdjęty z pleców, trzymany w prawym ręku.
- b) Drugi rząd drutów i druty niskie przebywa się przeskakując (pomagając sobie przytem opieraniem się o kołki).
- c) Kozły hiszpańskie przebywa się, rozsuwając je i przebiegając lukami.
- d) Rów głęboki przebywa się, zeskakując do rowu i wdrapując na przeciwną ścianę (ściany odsuwane).
- f) Ścianę małą bierze się podskokiem do podporu oburącz, przechodząc do siedzenia rozkrakiem w lewo i zeskokiem w tył. Zeskok cała czwórka wykonywuje jednocześnie.
- g) Przy ścianie dużej pomagają sobie dwie czwórki. Pierwsza staje o 4 kroki przed ścianą, druga podchodzi do ściany; opiera się o uda plecami – lewe nogi wysunięte, prawe zgięte w kolanach, z rąk zrobione siodełka, oparte o nogę lewą. Pierwsza czwórka podchodzi do drugiej i, stawiając prawą nogę na siodełko, lewą na prawe ramiona drugiej czwórki, wdrapuje się na

ścianę i siada rozkrokiem twarzą w lewo. Z pozostałej czwórki żołnierze wykonywują to samo w każdej rocie, tak samo w każdej dwójce. Pozostaje jeden żołnierz, którego wyciągają koledzy, siedzący na płocie, chwytając go naprzód na przeguby dłoni, a potem pod pachy. Zeskok, jak przy ścianie małej, przyczem pierwsza czwórka zeskakuje odrazu — druga wtedy, gdy znajdzie się cała na ścianie.

- h) Palisadę przebywa się podobnie, jak ścianę małą.
- k) Przy przechodzeniu kładek bez karabinu, żołnierz trzyma ręce rozkrzyżowane.
- l) Przy przebieganiu podkopów—jak najszybciej zbiega się w dół i wybiega na górę (na kolanach i rękach—gdy podkop niski).
- m) Zasieki żołnierz przeskakuje, pomagając sobie rękami.

20. Przy przechodzeniu przeszkód z karabinem, przechodzi się je w pierw z karabinem, przewieszonym przez plecy (tak, by prawa ręka była swobodna), a gdy się dojdzie do przechodzenia przeszkód

w pełnym rynsztunku — trzyma się cały czas karabin w prawej ręce. W tym wypadku przy przebywaniu małej ściany, żołnierz opiera o nią karabin, a gdy już siadł na ścianie, przekłada go na drugą stronę i zeskakuje. Przy przebywaniu ściany dużej, przekładają wszystkie karabiny sekcji na drugą stronę pierwsi dwaj żołnierze drugiej czwórki, gdy siedzą już na ścianie. Pozostali dwaj żołnierze tej czwórki podają im karabiny, a pierwsza czwórka odbiera.

21. Dla przygotowania sekcji do ewentualnych nocnych napadów na pozycje przeciwnika, ćwiczy się przebywanie przeszkód w nocy. Należy wtedy główną uwagę zwrócić na ciszę i zwartość sekcji.

D. Wyszukolenie strzeleckie.

22. Poza normalnem wyszkoleniem strzeleckiem, żołnierz oddziałów szturmowych musi umieć strzelać z pistoletu, a z karabinu — musi być ćwiczony w strzelaniu w jaknajtrudniejszych warunkach na małą odległość do małych celów, głównie do

głów, strzelnic i otworów w tarczach. Strzelanie to należy przeprowadzać także w maskach gazowych.

23. Ćwiczyć należy strzelanie w nocy przy świetle księżyca lub przy świetle rakiet i reflektorów, a także strzelanie wprost z przykładu (bez celowania).

24. Główną bronią żołnierza oddziałów szturmowych jest granat ręczny — karabinu używa on dla odparcia napadów nieprzyjaciela, albo dla uzupełnienia działania granatów.

E. Walka wręcz.

25. Żołnierz oddziałów szturmowych powinien posiadać doskonale umiejętność walki na broń białą. Zupełne opanowanie szermierki na bagnety daje żołnierzowi pewność siebie w użyciu tej broni i wzbudza ochotę do zetknięcia się z przeciwnikiem zbliska, wobec świadomości swej przewagi. Specjalnie szkolone być muszą: walka w okopie, walka z okopu z żołnierzem, stojącym na przedpiersiu i naodwrot. Sekcyjny powinien być dla żołnierzy wzorem jaknajdokładniejszego opanowania szermierki.

26. W ciasnym okopie, gdy niema czasu zdjąć z pleców karabinu, żołnierz musi umieć użyć sztyletu. Poza okopem używa on go wtedy, gdy przeciwnik wytrąci mu karabin z ręki, albo gdy mu się uda schwytać ręką karabin przeciwnika.

27. Poza walką na bagnety i sztylety, powinien żołnierz posiadać znajomość walki zapaśniczej bez prawideł, a więc wszelkich sposobów ubezwładniania przeciwnika, czy to zapomocą odpowiednich chwytów, czy też uderzeń pięścią, nogą, głową, karabinem—czy wreszcie za pomocą podstawienia nogi.

28. Żołnierz, który posiada znajomość wszelkich sposobów walki wręcz, nie będzie się nigdy wahał w momencie szturm i uzyskuje odrazu nie tylko moralną, ale i fizyczną przewagę nad przeciwnikiem.

F. Granaty używane obecnie w armji polskiej.

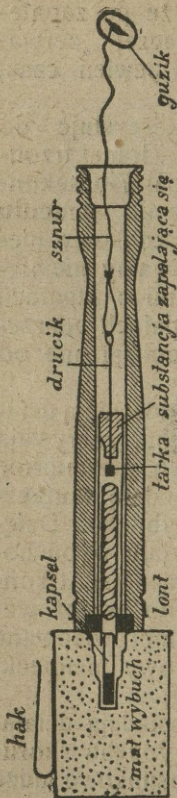
29. Najczęściej obecnie w armji polskiej używanymi granatami ręcznymi są: niemiecki lub austriacki granat trzonkowy lub niemiecki granat owalny.

30. Wszystkie te granaty posiadają zapalę czasowe, to znaczy, że po zapaleniu granatu w rękę, albo inaczej „zerwaniu granatu“, musi upłynąć pewien czas, zanim granat wybuchnie.

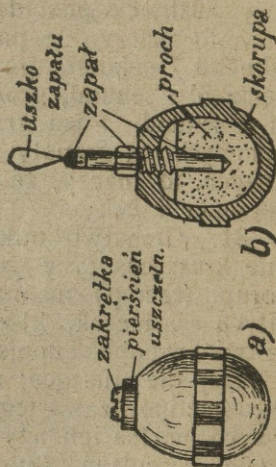
Czas ten żołnierz wykorzystuje do rzutu granatem i ukrycia się. Granat trzonkowy austriacki posiada zapalę 7-o sekundowy, to znaczy, że pali się do momentu wybuchu 7 sekund, granat trzonkowy niemiecki $5\frac{1}{2}$ sekund, granat owalny niemiecki 5 sekund. Poza granatami o zapalach czasowych, są granaty o zapalach uderzeniowych, to znaczy, że wybuchają one od uderzenia w cel.

31. Granaty trzonkowe posiadają działanie kruszące; przy wybuchu rozrywają skorupę (czerep) na mnóstwo niezmiernie małych cząsteczek, które działają skutecznie tylko w pobliżu miejsca wybuchu. Dzięki dużej sile kruszącej materjału wybuchowego (melinot), zawartego w granatach trzonkowych, można ich używać do przeprowadzania wysadzeń (miny improwizowane rys. 13 i 14). Granat trzonkowy niemiecki podany jest na rys. 3.

32. Granaty owalne posiadają działanie odłamkowe; podczas wybuchu skorupa (czerep) ich pęka na stosunkowo duże

rys. 3.

rys. 4.

kawałki, które rozlatują się daleko od miejsca wybuchu (rys. 4).

33. Dzięki wymienionym właściwościom, używa się granatów trzonkowych głównie w ataku i przy walce wręcz, gdzie dochodzi do większego skupiania się walczących, i gdzie daleko działające odłamki mogłyby razić swoich.

Granatów owalnych używa się wówczas, gdy sami znajdujemy się w bezpiecznym ukryciu, np. w okopie, wbudynku etc.

34. Zerwanie (zapalenie) trzonkowych i owalnych granatów odbywa się zapomocą pociągnięcia za odpowiedni drucik, sznurek, lub guzik zapалу.

35. Do ćwiczeń służą: jako granaty trzonkowe — granaty drewniane, przypominające kształtem i wagą ostre granaty kapslowe (malowane na czerwono); jako granaty owalne — granaty ostre — po uprzednim wysypaniu z nich prochu i pomalowaniu na czerwono.

36. Granaty ostre przechowuje się w skrzynkach, możliwie nie w pobliżu mieszkań ludzkich. Granaty, wyjęte ze skrzynek, trzeba starannie ochraniać przed działaniem wilgoci. Kapturki odkręca się dopiero przed bezpośrednim użyciem granatu. Gdyby granat nie został użyty —

kapturek zakręca się z powrotem (kapturek jest to blaszana pokrywa, zamykająca otwór w trzonie granatu trzonkowego).

36. Podczas transportowania granatów, w niemieckich granatach trzonkowych nie mogą być założone kapsle, a w granatach owalnych—zapały. Odchylenia od tego przepisu mogą mieć miejsce tylko wyjątkowo ze względu na sytuację bojową.

38. Przed użyciem niemieckich granatów trzonkowych, muszą być one nastawione na ostro. Nastawienie to polega na założeniu w odpowiednią rurczkę odkręconego trzonka kapsla (dziurka kapsla w dziurkę rurki). Gdyby kapsel nie chciał wchodzić, rozpycha się rurkę trzonka odpowiednim kołkiem. Granaty trzonkowe austriackie już podczas transportu są przygotowane do użycia

W granatach owalnych nastawienie na ostro polega na zakręceniu zapалу zamiast zakrętki (rys. 4 a i b).

G. Wyszukolenie w rzucaniu granatami.

39. Celem wyszkolenia jest uzyskanie zupełnej pewności w użyciu ręcznych gra-

natów i celnego dalekiego i szybkiego rzutu — są to warunki niezbędne dla uzyskania przewagi w walce na granaty.

40. Wyszkołenie rozpoczyna się od pouczenia o różnych rodzajach granatów ręcznych i ich użyciu. Trzeba zaznajomić żołnierza z ich budową, zapalami, z działaniem tychże, z kapslami, materiałami wybuchowymi w nich zawartymi i ich właściwościami, nastawianiem granatów na ostro, sposobami ich przechowywania i transportu.

Po pouczeniach następują ćwiczenia granatami drewnianymi i kapslami.

Do ćwiczeń granatami ostremi można przejść tylko wówczas, gdy żołnierz nabierze zupełnej pewności w rzucaniu.

Następne punkty omawiają szczegóły nauki.

41. W oddziałach szturmowych ze względu na ich ekwipunek stosowane jest innego rodzaju „padnij“, jak w piechocie. Na „*szturmowe padnij!*“ żołnierz wykonyuje jak największy rozkrok, ręce, zgięte w łokciach, podnosi przed dolną część twarzy, dłońmi nazewnątrz i pada szybko na dłonie, pomagając sobie zsuwaniem nóg w tył. Po padnięciu — nogi rozwarłe, twarz obrócona w lewo, oparta na dłoniach prawym policzkien, całe ciało przyciśnięte do

ziemi. W pozycji tej hełm szturmowy osłania nie tylko głowę, ale i ramiona.

Przy padaniu z granatem w rękę, rzuca żołnierz granat przed siebie, a po padnięciu chwyta go prawą ręką za trzonek i trzyma przed hełmem. Głowa granatu na prawo wskos ku nieprzyjacielowi.

42. Na „*Baczość!*” żołnierz chwyta granat trzonkowy prawą ręką za zwężenie trzonka i staje w postawie zasadniczej. Głowa granatu zwrócona ukośnie w dół i na prawo wskos. Ręka prawa lekko zgięta, pięść przy udzie. Hak zwrócony nazewnątrz. Granat owalny bierze się w garść, jaknajdalej od zapалу. Zapal zwrócony w przód.

43. Na „*Uwaga!*” żołnierz stojąc przyjmuje postawę strzelecką i, trzymając granat trzonkowy trzonkiem przed prawą pierśią, a głowę do góry, odkręca kapturek lewą ręką i chwyta nią za pestkę lub pętelkę zapalu. Zwrok zwrócony na nieprzyjaciela.

Przy rzucaniu granatem owalnym zakłada żołnierz karabinek taśmy do zrywania za uszko zapalu i krzyżuje ręce przed pierśiami.

Kłęcząc postępuje żołnierz, jak stojąc. Leżąc — odkręca kapturek, chwyta za

pestkę przed głową, jak mu w danym wypadku najwygodniej, zwracając tylko uwagę, aby się nie podnosić.

44. Na „*Rwij!*“, w postawie stojącej — silnym ruchem lewej ręki w dół na lewo zrywa granat, liczy: 121, 122, 123, trzymając granat w prawej ręce przed sobą i rzuca go w kierunku nieprzyjaciela. Dla nadania rzutowi większej siły, bierze zamach prawą ręką, zgiętą w łokciu od tyłu, uginając przytem lekko obie nogi, przechylając całe ciało w tył i zginając lewą rękę przed piersią dla równowagi. Po rzucie pada, patrzy gdzie granat trafił i chowa twarz, obracając głowę w lewo.

Granat owalny zrywa się szybkim i silnem rozkrzyżowaniem rąk. Rzut i zachowanie się — jak poprzednio.

W postawie klęczącej rzucanie odbywa się analogicznie.

W pozycji leżącej żołnierz zrywa i liczy leżąc, rzuca, obróciwszy się w prawo, przyczem kurczy lewą nogę, a zamach bierze wyprostowaną prawą ręką od prawego uda. Lewą ręką opiera się przy rzucie o ziemię. Dozwolone jest też szybkie podrywanie się do rzutu.

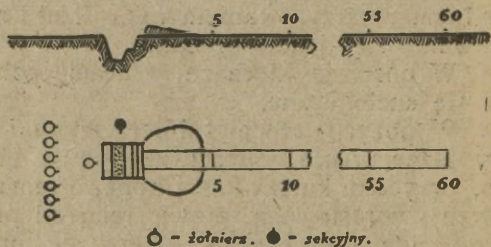
Przy rzucie w biegu — żołnierz zrywa się i liczy biegnąc; po „123“ zatrzy-

muje się na chwilę i rzuca, wykorzystując zamach rozbiegu, poczem pada.

Przy rzucaniu granatami drewnianymi, należy stale markować odkręcanie kapturka i zrywanie granatu.

Liczenie przed rzutem ma na celu: 1° uzyskanie spokoju przy rzucie, 2° przetrzymanie granatu tak długo w ręku, aby po rzucie przeciwnik nie miał czasu odrzucić granatu od siebie.

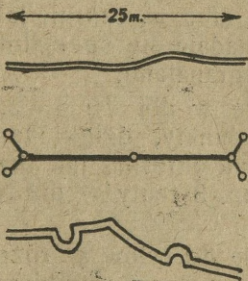
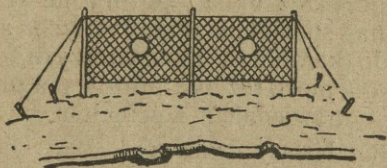
45. Rozróżniamy rzuty: daleki, łukowy i płaski. Przy rzucie dalekim chodzi zwykle o rzucenie jaknajdalej w ściśle określonym kierunku. Rzuca się zwykle na t. zw. drabinie z wszelkich pozycji i z okopu (rys. 5).

Rys. 5.

Rzut łukowy stosuje się przy rzucaniu do nieprzyjacielskich okopów, zabezpieczo-

nych siatkami ochronnymi, albo przy rzucaniu przez przeszkody (płot, mur, drzewo, budynek etc.).

Rys. 6.

Rzut płaski stosuje się podczas rzucania do małych otworów (np. strzelnice, okna etc.). Tego rodzaju ćwiczenia można wykonywać na okopach z siatką (rys. 6), rzucając przez okna, porobione w siatce, albo na specjalnie urządzonych strzelnicach do karabinów maszynowych. Strzelnica taka może też być imitowana przez deskę z odpowiedniem wycięciem.

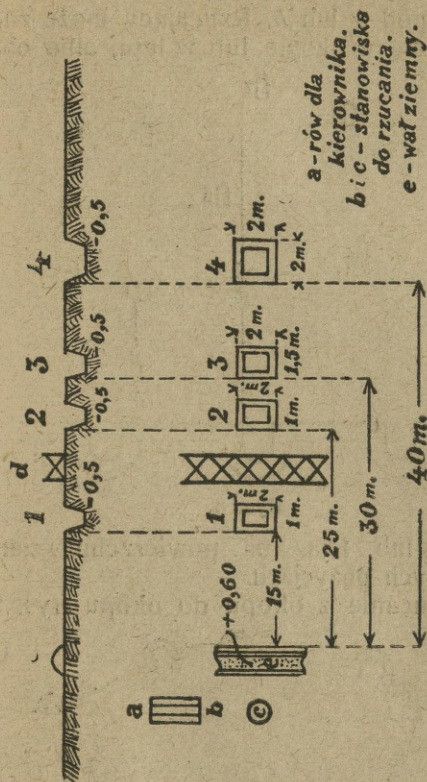
46. Należy ćwiczyć:

Rzucanie jaknajdalsze w kierunku nieprzyjaciela na urządzeniu, jak na rys. 5 (drabina).

Rzucanie w ograniczone części terenu na drabinie, albo na rzutni, jak na rys. 7. Rzutnia ta nadaje się specjalnie do rzucania ostre granatami.

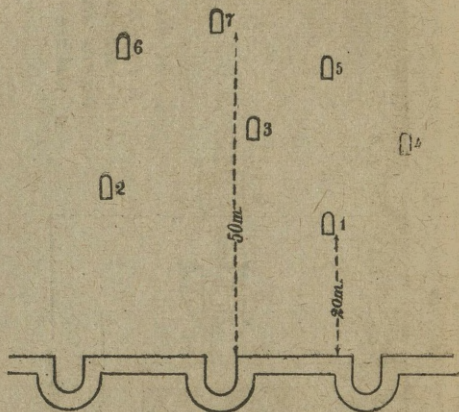
Trafienie w dół № 1, 2, 3 i 4 daje 1, 2, 3, 4 punkty, dzięki temu warunki rzutów można określić, jak przy strzelaniu szkolnem, np. 3 rzuty w dół № 3, 9 punktów.

Rzucanie do celów w różnych kierunkach z jednoczesnem szybkim orjentowaniem się, który cel należy obrzucić. Za celny rzut uważa się ten, po którym granat wybuchnie o 1 m. od celu. Do tego rodzaju ćwiczeń używa się rzutni, jak na

Rys. 7. Rzutnia do granatów ostrych.

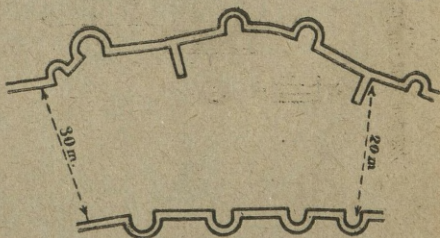
rys. 8 pod *a* lub *b*. Rzucający może znajdować się w okopie lub w leju, albo obok

Rys. 8.

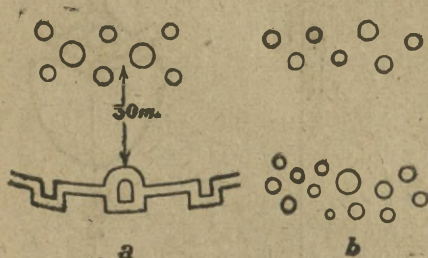
okopu lub leja, na powierzchni ziemi, w różnych pozycjach.

Rzucanie z okopu do okopu (rys. 9).

Rys. 9.

Rzucanie z lejów do okopów, z lejów do lejów i z okopów do lejów (rys. 10).

Rys. 10.

Rzucanie z lejów i naodwrot (rys. 11).

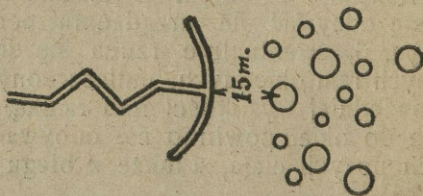
Rzucanie z zakupu do zakupu (rys. 12).

Rzucanie do pojedynczych dołów strzeleckich.

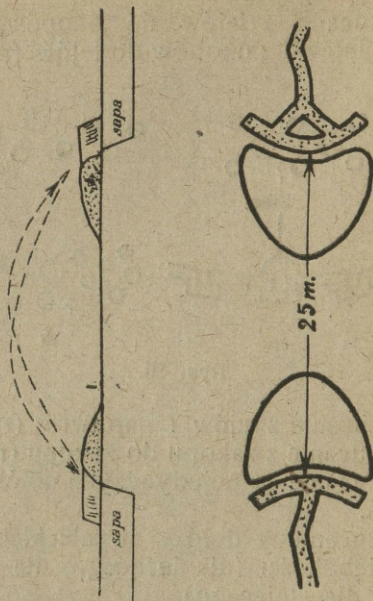
Rzucanie z dołów strzeleckich o różnej głębokości (dla leżącego, dla klęczącego i dla stojącego).

Rzucanie do okien. Ćwiczenie to może się odbywać na urządzeniu podanem na rys. 6, ewentualnie rzuca się do specjalnych ram okiennych, umieszczonych na odpowiedniej wysokości nad ramką. Rzucanie do okien powinno się odbywać z różnych pozycji ciała, a także z biegu i z okopów.

Rys. 11.

Rys. 12.

Rzucanie przez siatkę i za mur. Rzucanie przez siatkę odbywa się w okopach, przegrodzonych siatką (rys. 6), a także w zakopach opatrzonych siatkami. Rzucanie za mur można ćwiczyć na wielkiej ścianie przeszkód szturmowych.

Rzucanie przez chałupy (wiejskie) i stodoły.

Rzucanie do różnych celów z rozbiegu (po rzucie „padnij!”).

Rzucanie w lesie.

Rzucanie w maskach gazowych.

Rzucanie wzdłuż okopów.

Rzucanie w nocy.

Rzucanie w pełnym rynsztunku.

Pozatem ćwiczone być musi unikanie i odrzucanie nieprzyjacielskich granatów.

47. Należy ćwiczyć kolejne zastosowanie granatu ręcznego i karabinu (np. jeden żołnierz rzuca z leja — drugi obserwuje z karabinem gotowym do strzału, ażeby móc wziąć pod ogień nieprzyjaciela, uciekającego od miejsca wybuchu. Obydwie czynności mogą być wykonywane także przez jednego człowieka). Dobrze jest trzymać pod ogniem brzegi lejów, aby odstraszyć przeciwnika od powstania, lub żeby ułatwić wzięcie go do niewoli.

48. Ćwiczenia należy przeprowadzać w najróżnorodniejszym terenie, w różnych warunkach atmosferycznych i w różnych porach dnia, a także w maskach gazowych. Najkorzystniejsze są ćwiczenia z przeciwnikiem (granatami drewnianymi lub kapslowymi), ale muszą być one przeprowadzane w hełmach szturmowych.

49. Przy nauce rzucania granatami ustawia się sekcję w zluzowanym rzędzie. Postępowanie dalsze jak przy wyszkoleniu pojedynczym w mustrze—pokazuje się ćwiczenie, tłumaczy jego cel, potem zarządza się swobodne wykonanie go przez poszczególnych żołnierzy. Gdy żołnierze zorjentowali się sami, jak dane ćwiczenie wykonywać należy, zarządza sekcyjny wykonywanie go na komendę.

50. Przy pierwszych ćwiczeniach w rzucaniu granatami sekcyjny musi uważać, aby nie przeforsować rekrutów. Rekruci ćwiczą naogół bardzo chętnie rzucanie granatami, ale zato szybko sobie zrywają ręce, a wtedy ćwiczenie musi być przerwane na pewien przeciąg czasu.

H. Użycie innych środków technicznych do walki z bliska.

51. Poza rzucaniem granatów ręcznych powinien być żołnierz oddziałów szturmowych obeznany z użyciem i innych środków do walki z bliska. Środkami takimi są: ręczne granaty dymne, rakiety, pistolety świetlne, chustki sygnałowe do porozumiewania się z lotnikami, granaty karabinowe, miny do rozsadzania drutów, karabiny maszynowe lekkie i ciężkie, miotacze bomb, granatów i płomieni, wreszcie wszelkiego rodzaju materiały wybuchowe.

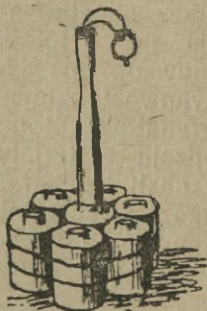
52. Przy obsłudze karabinów maszynowych wymaga się od żołnierza umiejętności ustawienia, naładowania, celowania, strzelania, ewentualnie usuwania łatwiejszych zacięć.

53. Przy obsłudze miotaczy bomb i granatów — umiejętności rozbierania, przenoszenia, ustawiania i strzelania.

54. Żołnierz sekcji szturmowej musi umieć obchodzić się z materiałami wybuchowymi i przeprowadzać najprostsze wysadzenia jak: przebijanie drogi szturmowej przez przeszkody przeciwnika, rozsadzanie zamknięć w schronach, wysadzanie ziemianek i schronów. W razie braku pod

ręką materiałów wybuchowych—używa się w tym celu ręcznych granatów trzonkowych. Używane miny są to albo tak zwane miny skupione, albo miny wydłużone.

55. Minę skupioną zestawia się przez przywiązanie do głowy jednego komplet-

Rys. 13.

max. 15 cm.

Rys. 14.

nego granatu 6-ciu lub więcej głów granatów trzonkowych (rys. 13).

Otwory zatyka się dla ochrony znajdującego się w nich materiału wybuchowego od zamoknięcia.

Inny nabój skupiony da się zestawić przez związanie dowolnej ilości głów granatów trzonkowych w worku lub skrzynce, przyczem jeden z granatów pozostaje kompletny, a trzonek jego musi wystawać z tak zaimprowizowanej miny, służąc jako zapal.

56. Nabój wydłużony da się zestawić przez przywiązanie większej ilości głów granatów trzonkowych do łąty w odległości najwyżej 15 cm. jedna za drugą. Otwory głów wskazują w kierunku ogniska miny. Na początku łąty umocowuje się jeden kompletny granat jako zapal (rys. 14). Po zestawieniu miny zakłada się w głowy kapsle, otworami nazewnątrz, dla tem pewniejszego przeniesienia detonacji od jednej głowy do drugiej

57. Podczas ćwiczeń należy jak najczęściej używać: tarczy, maski gazowej i pancerza. Ćwiczyć podpełzanie pod pozycje przeciwnika z osłanianiem się tarczą albo workiem z piaskiem, toczonym przed sobą.

58. Przy ćwiczeniach większych używać zawsze karabinów maszynowych i miotaczy bomb i granatów—w nocy ręcznych reflektorów, ewentualnie rakiet i pistoletów świetlnych.

I. Budowa umocnień.

59. Sekcje szturmowe muszą być wyszkolone w zakładaniu i budowie umocnień, ewentualnie w przebudowie umocnień przeciwnika i wykorzystaniu ich dla własnego użytku. Najważniejszym ćwiczeniem jest tu „przerzucanie okopu“, to jest takie przerobienie okopu, które daje możliwość strzelania w tył. Sekcje szturmowe niosą często ze sobą lekkie drabinki, które przytawione do ściany okopu umożliwiają strzelanie — w braku tychże koniecznem jest przerwucenie stopnia lub wykonanie w tylnej ścianie okopu nisz strzeleckich.

60. Należy obeznać żołnierzy z użyciem i zakładaniem szybkich przeszkód, jak walce druciane albo przeszkody Lochmana.

61. Dla zatrzymania ewentualnego przeciwataku przeciwnika lub powstrzyma-

nia nieprzyjacielskiego rozwijania wykonywane się tak zwane zagrodzenie okopu. Polega ono na założeniu okopów przeszkodami (kozlami hiszpańskimi, kotewkami, owinieciem drutem etc.), wykonaniu strzelnic do ostrzeliwania okopów wzdłuż i stopni do obrzucania okopów granatami.

62. W razie, gdy sekcja szturmowa, wdarłszy się w pozycje przeciwnika, zatrzymuje się w terenie, gdzie niema żadnych umocnień, musi ona takie umocnienia stworzyć, zanim nie podciągną własne oddziały saperskie i nie rozpoczną planowej budowy. Wykorzystuje się w tym celu wszelkie właściwości terenu. Często buduje się okopy przez połączenie lejów ze sobą. W terenie kamienistym używają sekcje szturmowe do budowy okopów worków na piasek.

J. Wyszukolenie sekcji szturmowej.

63. Aby sekcja szturmowa mogła występować zdecydowanie i zwarcie w trudnych warunkach walki z bliska, musi przejść gruntowne wyszkolenie jako całość. Początkiem i podstawą tego wyszkolenia są ćwiczenia na przeszkodach. Uczą one zdecydowania, umiejętności współdziałania jed-

nostek ze sobą i przebywania zwarcie przeszkód, pozatem podnoszą w wysokim stopniu sprawność fizyczną żołnierza.

64. Sekcja szturmowa musi być wyszkolona w umiejętnem użyciu granatów w całej sekcji. Ogień granatami prowadzi sekcja albo pojedynczo, albo salwami. Pierwszegerodzaju ognia używa się, gdy chodzi o skuteczne i celne obrzucenie okopów przeciwnika, albo gdy trzeba przez czas dłuższy trzymać przeciwnika pod ogniem (np. podczas przecinania drutów). Drugi rodzaj ognia działa silnie na stan moralny przeciwnika; używa się go przed szturmem, albo gdy chodzi o uniemożliwienie przeciwnikowi odrzucania granatów.

65. Ogień pojedynczo odbywa się na komendę: „*X-ta sekcja uwaga—pojedynczo rwij!*” albo „*X-ta sekcja uwaga—pojedynczo od prawego (lewego) rwij!*”, albo wreszcie—„*pojedynczo rwij!*” lub „*rwij!*”. Na zapowiedź „*uwaga*” żołnierze odkręcają kapturki i przygotowują się do zrywania—na „*rwij!*” — zrywają, przetrzymują granat w ręku (podczas ćwiczeń formalnych rachując) i rzucają, poczem padają na ziemię. Każdy żołnierz zrywa i rzuca wtenczas, gdy ma cel i gdy tego wymaga sytuacja.

66. Na komendę: „*X-ta sekcja uwa-ga—salwa rwij!*” żołnierze po „*rwij*” zrywają jednocześnie granaty (rachują podczas ćwiczeń formalnych) i rzucają w kierunku przeciwnika.

67. Rzucanie sekcją odbywa się albo w tyraljerce, albo w szyku „kupką”—w jakim się często posuwają sekcje szturmowe. Podczas nauki rzuca się zawsze w tyraljerce, przy rzucaniu całą sekcją w biegu używa się tylko salwy.

Przy nauce, po salwie granatów, albo po wyrzuceniu wszystkich granatów pojedynczo, używa się komendy: „*Po granaty biegiem—marsz!*”. Żołnierze biegną każdy do miejsca, gdzie upadł jego granat, podnoszą je i stają na „spocznij”. Na rozkaz: „*Na miejsca biegiem — marsz!*” biegną na miejsca skąd granaty zostały wyrzucone i stają na „spocznij” w tej samej formacji, w jakiej granaty zostały wyrzucone.

68. Posuwanie się sekcji do pozycji szturmowej odbywa się w tyraljerce lub kupką zapomocą pełzania lub szybkich, małych skoków. Gdy sekcja dojdzie na odległość rzutu granatem, pomaga sobie przy posuwaniu ogniem granatów ręcznych. Przy przebywaniu pól lejowych po-

posuwanie odbywa się przepęływaniem lub skokami z leja do leja.

69. Szturm wykonuje sekcja po salwie granatów. Po rzuceniu salwy sekcja pada, przeczekuje leżąc wybuchy granatów, na komendę sekcyjnego „naprzód!” podrywa się i wpada do okopów przeciwnika, nie krzycząc „hurra”. Zależnie od wyznaczonego sobie zadania posuwa się ku drugiej linii przeciwnika, albo zaczyna zwijać nieprzyjacielski okop w prawo lub w lewo, wreszcie może przygotowywać się do obrony zdobytego okopu. Szturm musi być wykonany w ten sposób, aby nieprzyjaciel nie zorientował się co do momentu jego przeprowadzenia.

70. Przekraczanie nieprzyjacielskich drutów wykonywuje sekcja, przebiegając przez luki, wytworzone przez ogień artyleryjski. W miejscach, gdzie druty trzymają się lepiej, muszą być pocięte. Cięcie odbywa się leżąc na plecach. Tnie druty kilku żołnierzy, reszta utrzymuje nieprzyjacielskie okopy pod ogniem granatów. Jeżeli druty są zupełnie niezniszczone, niszczy się je minami, przygotowanymi z wojskowej amunicji wybuchowej, albo zestawionymi z głów granatów trzonkowych (patrz rys. 13 i 14).

Detonowanie miny, założonej w przeszkodach, odbywa się zapomocą sznurka lub drutu, albo też przez zapalenie lontu. Mina skupiona typu, jak na rys. 13, może być zapalona jak granat i rzucona w środek przeszkód.

71. Przygotowanie nieprzyjacielskiego okopu do obrony polega na: zagrodeniu jego skrzydeł i rowów dobiegowych, idących od strony nieprzyjaciela, przerzuceniu przedpiersia, wykonaniu połączenia w tył i przeszkód przed okopami, wreszcie na zorganizowaniu ubezpieczeń i obserwacji.

Przerzucenie przedpiersia i stopnia można dla pośpiechu zastąpić wykonaniem nisz strzeleckich w ścianie rowu od nieprzyjaciela, albo wykonaniem prowizorycznych stopni.

Przystosować się należy jeszcze za dnia do strzelania nocnego, dając odpowiednie pochylenie płaszczyznom ogniowym lub urządzając specjalne podpórki.

72. Zagrodenie okopu wykonuje się koło poprzecznicy przez zamknięcie rowu przed poprzecznicą przeszkodami i wykonanie w poprzecznicy strzelnic do ostrzeliwania okopu wzdłuż i stopni do rzucania granatami ręcznymi.

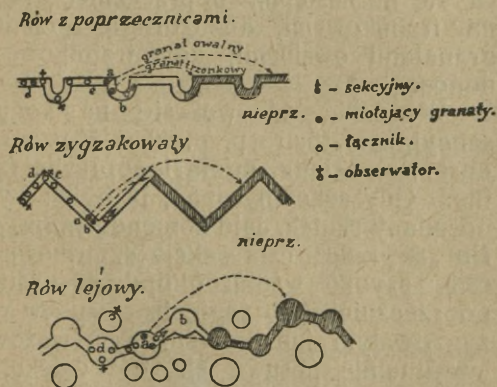
Zagrodzenie rowu dobiegowego, prowadzonego zygzakiem, odbywa się na zagięciu, a rowu, prowadzonego linią węzową, tak, aby przed zagrodzeniem był jaknajwiększy obstrzał wzdłuż rowu.

73. Przed zdobytym okopem należy założyć natychmiast przeszkody. Mogą to być t. zw. „przeszkody szybkie“ (walce drewniane, przeszkody Lochmana etc.), albo przeszkody zaimprovizowane — np. wyrzucenie przed okopy poplątanych drutów kolczastych i umocowanie ich w kilku punktach kołkami do ziemi. Z nastaniem ciemności przystąpić należy do założenia regularnej linii przeszkód i połączenia jej z własnymi przeszkodami.

Gdy zadaniem sekcji szturmowej jest dotarcie do pewnego punktu, znajdującego się w głębi pozycji przeciwnika, nie może się sekcja zatrzymywać w okopach, lecz przeskakuje je i jaknajszybciej posuwa się do wyznaczonego celu. Troska o zabezpieczenie tyłów i skrzydeł posuwającej się sekcji, od nieprzyjaciela pozostałego w pierwszej linii, spada na posuwające się następnie „fale ataku“.

74. Gdy zadaniem sekcji po szturmie jest „zwijanie“ wyznaczonego okopu (rolowanie), musi ona, skoro tylko wpadnie do

okopu, przyjąć specjalne ustawienia (rys. 15). Każdego żołnierza poucza się dokładnie o zadaniu i drodze sekcji, aby ustawienie nastąpiło szybko. Już przed szturmem, podczas posuwania się, można żołnierzy w ten sposób ustawić, w jakim porządku będą oni występować podczas „zwijania”.

Rys. 15.

Podział funkcji w sekcji podczas zwijania jest następujący: sekcyjny z karabinem w ręku stoi w okopie i obserwuje

w przód, za nim ustawia się owoch miotających granaty, dalej — czterech żołnierzy, podających granaty (łączników) i dwóch obserwatorów. Sekcyjny i obserwatorzy trzymają pistolety lub karabiny w rękę. Rzucają granaty tylko dwaj miotacze; w razie potrzeby sekcyjny zarządza, aby rzucała i odpowiednia ilość łączników. Rzuca się na następną poprzecznicę granatami trzonkowymi, a za drugą z rzędu — granatami owalnemi, gdy trzonkowe nie donoszą.

Rzucanie odbywa się na komendę sekcyjnego (patrz p. p. 65 i 66), on też obserwuje skutki ognia i poprawia rzucanie. Gdy sekcyjny uzna, iż ogień wywarł pożądaný skutek, daje komendę „*naprzód!*”. Na „*naprzód*” cała sekcja szturmowa biegnie szybko wzdłuż okopu do następnej poprzeczniczy (lub zagięcia rowu — w rowie zygzakowatym lub prowadzonym węzłowato) ewentualnie posuwa się tak daleko, dopóki nie napotka na opór nieprzyjaciela. Po zatrzymaniu się przy nowej poprzeczniczy (wgłębieniu rowów) sekcja ustawia się jak na początku ataku i prowadzi dalej obrzucanie granatami.

Obrzucanie granatami musi być podjęte jaknajszybciej po wytworzonej sko-

kiem przerwie, aby nie dać przeciwnikowi czasu do opamiętania się i podjęcia obrony granatami. Kilka pierwszych celnych granatów decyduje tutaj, która strona osiągnie przewagę i czy atak będzie mógł postępować dalej.

75. Istnieje i inny sposób przeprowadzenia zwijania: podczas gdy miotacz № 2 obrzuca granatami owalnemi jaknajdalsze bastjony, sekcyjny, miotacz № 1 i 2 i łącznicy posuwają się naprzód do następnej poprzecznicy. Gdy № 1 podejmie obrzucanie okopów, № 2 przerywa obrzucanie i wykonywuje skok do № 1, albo przeskakuje przez niego o jedną poprzecznicę dalej, w czym towarzyszy mu sekcyjny. W tym wypadku sekcja szturmowa rozpada się na dwie półsekcje, z których jedna wspiera ogniem drugą podczas jej posuwania się. Z każdą półsekcją posuwa się też zwykle jeden obserwator.

76. Podczas przeprowadzania zwijania, szczególnie w momentach dwustronnej walki na granaty, należy unikać skupiania się w jednym punkcie okopu. W razie bliskiego upadnięcia granatu przeciwnika, należy go odrzucić, albo paść głową w jego kierunku.

77. Sekcyjny musi podczas przeprowadzania zwijania orientować się w sytuacji ogólnej i zawczasu rozpoznać wszelkie spotykane rozgałęzienia okopów, aby móc przedsięwziąć zastosowanie środków zaradczych.

78. Podczas walki ćwiczyć należy wpięrow zwijanie okopów z poprzecznicami, potem rowów dobiegowych, prowadzonych zygzakiem, potem rowów, prowadzonych linią węzową, wreszcie rowów, wykonanych w polu lejowem.

79. Każdy żołnierz musi być wyszkolony w pełnieniu wszelkich funkcji podczas zwijania. Dostawa granatów do przodu musi być tak wyćwiczona i zorganizowana, aby brak ich nigdy nie dał się rzucającym odczuć. Granaty owalne i trzonkowe dostarcza się na zmianę w odpowiednim stosunku.

80. Sekcja szturmowa, posuwająca się przy ataku zwijającym, nie może brać jeńców i pozostawia to sekcjom następnym, tak samo nie zajmuje się ziemianek, schronów i lisich jam. Posuwanie się musi być stanowcze i szybkie; wywiera wtedy owe silne moralne wrażenie na przeciwnika, nie mogącego zorganizować obrony. Warunkiem jednak szybkiego posuwania

się jest celne rzucanie granatami, gdyż w przeciwnym razie przeciwnik rozpocznie sam ogień.

82. Gdy teren na to pozwala, odbywa się atak zwijający wierzchem okopu, ewentualnie częścią w okopie, częścią po za okopem (rys. 16). W pewnych wypad-

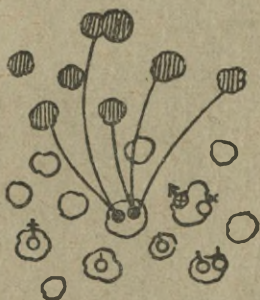
Rys. 16.

kach do takiego posuwania zmusić może zamknięcie okopów przeszkodami. Żołnierze, posuwający się wierzchem, posuwają się od leja do leja, posuwający się okopem, jak przy zwykłym ataku zwijającym.

83. Walka w polach lejowych zmusza do przeprowadzenia ataku w ten sam sposób, jak przy zwijaniu (rys. 17). Posuwanie odbywa się pod osłoną ognia gra-

Rys. 17.

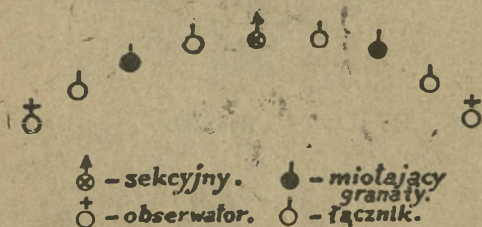
- ⊕ - sekcyjny.
- - miotający.
- ⊕ - obserwator.
- - łącznik.

natów od leja do leja. Obserwacja i ubezpieczenie na skrzydła ma tu jeszcze większe znaczenie, niż przy ataku wzdłuż okopu. Doświadczenia niemieckie wykazały,

że przy odpowiednio szybkim przeprowadzeniu skoków przeciwnik nie ma czasu na wzięcie pod ogień karabinowy posuwających się żołnierzy.

84. Przy posuwaniu się w otwartym terenie przyjmuje zwykle sekcja szturmowa szczyk, jak na rys. 18.

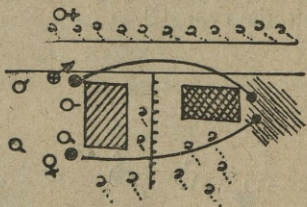
Rys. 18.

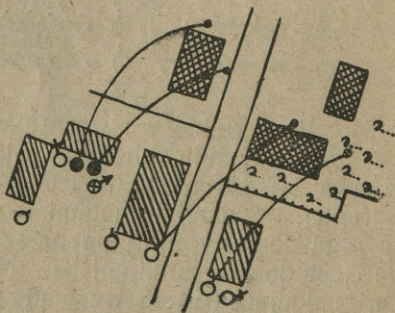
85. Przy walce we wsi sekcja szturmowa wykorzystuje chałupy jako krycie i posuwa się skokiem od jednej chałupy do drugiej. Rzucać granatami można albo z za rogu chałupy, albo po przez chałupę, o ile jest dostatecznie niska. Nieprzyjaciela, znajdującego się wewnątrz chałupy, zwalcza się rzucaniem granatów przez okna do izby. Zamknięte drzwi wysadza

się wybuchem min z granatów (przywiązanych do klamki, albo podłożonych w okolicy zawiasów). Walkę we wsi przedstawiają rys. 19 i 20.

Rys. 19.

Rys. 20.

86. Podczas walki w lesie stosować można szyk jak na rys. 18. Posuwanie odbywa się z za drzewa za drzewo. Rzucanie wymaga dużej wprawy, gdyż drzewa mogą zatrzymywać rzucone granaty.

87. Atak na zagrodzenie okopu wykonuje się wierzchem tegoż, po silnem przygotowaniu ogniem granatów. Należy starać się obejść zagrodzenie polem lejo-

Rys. 21.

Atak zatarasowania.

wem i zaatakować go ze skrzydeł. Po wpadnięciu do okopów, musi sekcja natychmiast zniszczyć zagrodzenie, aby użyć komunikację z okopem i zorganizować się do dalszego rozwijania (rys. 21).

88. Atak na schron bojowy przeprowadza się uderzeniem na skrzydła. Należy starać się także rzucać granaty ręczne do strzelnic z frontu. Ze skrzydeł można się dostać na sklepienie schronu, a stąd obezwładnić go rzucaniem granatami do wewnątrz przez strzelnice i wejście.

89. Olbrzymie usługi przy przekraczaniu drutów, ataku zwijającym na okop, ataku na zagrodzenie i schron bojowy mogą oddać lekkie miotacze płomieni. Przy przekraczaniu drutów miotacz płomieni wykonykuje drogę szturmową, przy ataku na schron bojowy lub blokhauz—obezwładnia go, puszczając płomień do strzelnic. Przy ataku zwijającym na okop—puszcza siła płomień wzdłuż rowu.

90. Do pomocy przy spełnianiu swych zadań może sekcja szturmowa otrzymać lekki miotacz granatów. Współdziała ona z sekcją podczas ataku zwijającego, ostrzeliwując dalsze odcinki okopów, podczas gdy bliższe znajdują się pod ogniem granatów ręcznych. Strzelają miotacze granatów albo z poza sekcji, albo z boku. W miarę posuwania się sekcji, zmieniają swe miejsce. Należy baczną uwagę zwrócić na utrzymanie ścisłej łączności między miotaczem, a samą sekcją.

91. Lekkie miotacze min spełniają mniej więcej te same zadania, co i miotacze granatów, tylko że działają o wiele skuteczniej i mogą współdziałać z sekcją z większej odległości.

92. W pewnych wypadkach mogą duże usługi oddać lekkie armatki piechoty (np. przy ataku na schron lub zagrodzenia). Dzięki dużej celności mogą one trafiać w strzelnice schronów, ewentualnie rozbić karabiny maszynowe przeciwnika.

93. Do pomocy przy ataku na zagrodzenie lub schron może sekcja otrzymać lekki karabin maszynowy. Ustawia się go wtenczas z frontu, podczas gdy ze skrzydeł atakuje się schron lub zagrodzenie granatami. Największe usługi oddaje karabin maszynowy przy odpieraniu przeciwników.

94. Należy ćwiczyć nakładanie masek gazowych w czasie ataku i atak w maskach.

95. Ćwiczenia w rzucaniu granatami sekcją, ćwiczenia szturm i ataku zwijającego należy przeprowadzać tak w dzień, jak i w nocy, w terenie otwartym i w lesie. Ćwiczy się początkowo bez przeciwnika, potem z przeciwnikiem, w pierw granatami drewnianymi, potem kapslowe-

mi. Zakończenie ćwiczeń sekcji stanowia ćwiczenia przeprowadzone granatami ostremi.

96. Sekcje szturmowe, poza zadaniami z walki pozycyjnej, otrzymać mogą zadania z walki ruchowej. Ćwiczyć należy atak na nieprzyjacielską placówkę, użycie granatów podczas ataku na rozwiniętego przeciwnika, zdobywanie budynków, walka w lesie i w krzakach, posuwanie się wzdłuż ulic.

97. Poza zadaniami atakowymi mogą otrzymać sekcje szturmowe i zadania obronne. Ćwiczyć należy:

obronę okopu granatami;
wykonywanie i obronę zagrodzenia;
szybki przeciwatak z drugiej linii na nieprzyjaciela, który wdarł się do linii pierwszej; przeprowadzać tak wierzchem, jak i chodnikami;
przeciwatak wzdłuż okopów;
obronę budynków.

K. Szkolenie wzajemnego współdziałania sekcji i szkolenie w całej kolumnie szturmowej.

98. Dzisiejszy atak kolumny szturmowej jest zwykle przedsięwzięciem tak do-

ogólnie obliczonem i zorganizowanem w szczegółach, iż koniecznem jest po-
 na wyszkoleniem pojedynczego żołnierza
 przejść do współdziałania poszczególnych
 sekcji podczas ataku i do podziału pracy
 między niemi. Ćwiczenie ataku całych ko-
 lumn szturmowych z użyciem wszelkich
 środków technicznych, oraz z przeciwnikiem,
 dopełniają i zaokrąglają wyszkolenie sek-
 cji szturmowej.

99. Kolumna szturmowa może się
 składać z:

odpowiedniej ilości sekcji szturmo-
 wych,
 kilku lub więcej sekcji piechoty,
 saperów,
 oddziału miotających granaty karabi-
 nowe,
 miotaczy granatów,
 lekkich miotaczy bomb,
 lekkich lub ciężkich karabinów ma-
 szynowych,
 lekkich miotaczy ognia,
 dział piechoty,
 oddziałów roboczych,
 oddziałów służby łączności.

100. Szczegóły składu i organizacji
 danej kolumny szturmowej zależą od ka-

zdorazowego zadania. W pewnych wypadkach używa się do przeprowadzenia większych akcji całych kompani lub baonów szturmowych, lecz wdarcie się do pozycji przeciwnika nie następuje wówczas w jednym punkcie, lecz w kilku i kilkoma niezależnymi kolumnami.

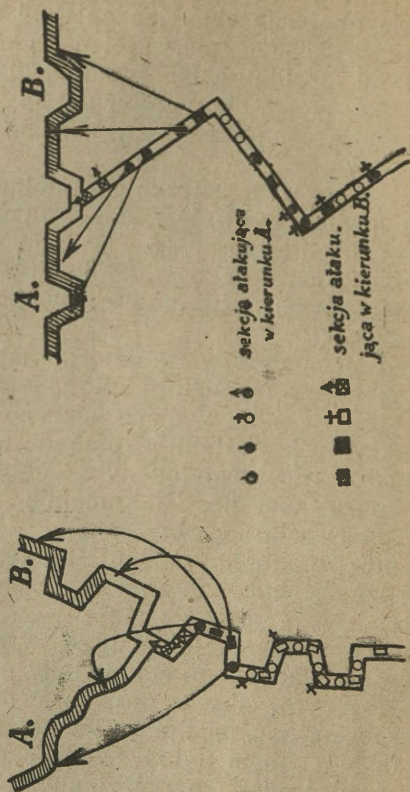
101. Kolumna szturmowa posiada bardzo wąski front ataku, a za to duże uszykowanie włąb. Zwykle posuwa się ona kilkoma falami o kilkadziesiąt kroków odległości jedna od drugiej. Pierwszą falę tworzą sekcje szturmowe z ewentualnymi miotaczami ognia, w drugiej fali idzie już piechota wsparta jednak zapasowymi sekcjami szturmowymi. W tej fali posuwają się karabiny maszynowe, wspomagając ewentualnie przez luki ogniem akcję sekcji szturmowych, poza tem mogą znajdować się obserwatorzy artyleryjscy, miotacze granatów i inne środki techniczne i oddziały pomocnicze, w miarę potrzeby. Za temi pierwszymi dwoma falami posuwa się reszta kolumny szturmowej, uszykowana w jedną lub więcej fal.

102. Pierwsza fala (sekcje szturmowe) stara się dotrzeć jaknajszybciej do wyznaczonego sobie celu, nie biorąc po drodze jeńców i nie oczyszczając okopów. Na-

stępna fala obejmuje ubezpieczenie od tyłu i ze skrzydeł fali pierwszej i tworzy jej pierwsze posiłki, a fale po niej idące oczyszczają okopy, przygotowują je do obrony i łączą chodnikami z własną pozycją wyjściową.

103. Pierwszem ćwiczeniem ogólnego działania dwóch sekcji jest atak zwijający na okopy rozgałęziające się. W tym wypadku przed miejscem rozwidlenia posuwają się dwie sekcje szturmowe razem, jak na rys. 22 a i b.

Przed samem rozwidleniem miotający granaty rzucają w te odcinki okopów, które potem będzie atakować ich sekcja. Jeden z sekcyjnych obejmuje komendę obydwu sekcji. Po dostatecznym przygotowaniu posuwania się, na komendę „*naprzód!*”, podrywają się obie sekcje, a przy rozwidleniu żołnierze sekcji, atakującej prawe rozgałęzienie, biegną w prawo — atakującej lewe rozgałęzienie — w lewo. Każdy żołnierz, jak z tego wynika, musi być dokładnie powiadomiony o zadaniu jego sekcji, aby w momencie rozejścia się sekcji nie nastąpiło zamieszanie. Gdy atakuje okopem jedna sekcja i napotka na swej drodze rozgałęzienie, wtedy na rozwidleniu pozostawia sekcyjny część

Rys. 22. Atak na okopy z rozgałęzieniem.

ludzi, którzy bronią przed ewentualnym atakiem z nowego okopu, sama zaś sekcja posuwa się w wyznaczonym kierunku dalej. Nadchodzące z tyłu sekcje posiłkowe luzują pozostawiony posterunek i rozpoczynają zwijanie nowego okopu.

104. Ćwiczyć należy utrzymywanie łączności ze sobą przez dwie sekcje, atakujące równolegle dwoma chodnikami lub okopami. Dla wskazania, gdzie znajduje się czoło atakującej sekcji, sekcyjny wystawia co pewien czas karabin kolbą do góry, albo chorągiewkę biało-czerwoną.

105. Łączność z własną artylerją, miotaczami bomb lub granatów, pozostającymi z tyłu, utrzymują sekcje zapomocą rakiet kolorowych (ewentualnie wystrzelonych z pistoletu świetlnego), zapomocą telefonu, albo linii łączników. Rakietą czerwoną, w pewne miejsce wystrzeloną, oznacza „strzelać, gdyż tam jest nieprzyjaciel“, białą — „własne oddziały“, zieloną — „przenieść ogień dalej, gdyż nieprzyjaciel się cofa“, albo — „przenieść ogień dalej, gdyż razi własne oddziały“.

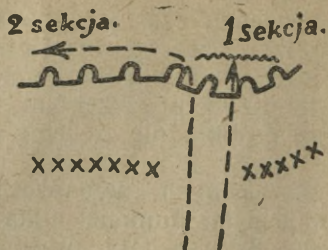
106. Połączenie w tył dla przesyłania meldunków i dostarczania granatów ręcznych organizują sobie sekcje szturmowe zapomocą linii łączników. Łącznicy roz-

stawiają się co parę metrów jeden za drugim na drodze z własnych okopów wyjściowych do pozycji przeciwnika, okopują się i, wykorzystując leje, starają się o jak-najszybsze wykonanie chodnika, któryby łączył nowozdobyty odcinek z kompleksem własnych pozycji. W razie kontrataku przeciwnika łącznicy dobiegają do linii frontu sekcji szturmowych i razem z nimi odpierają napad. Linja łączników, w miarę posuwania się własnych sekcji szturmowych w obrębie pozycji przeciwnika, wydłuża się, biegnąc okopami lub chodnikami.

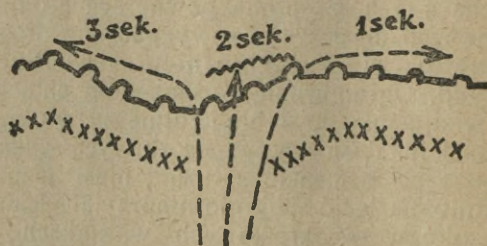
107. Pewnego wyszkolenia wymaga równoczesne przeprowadzienie szturm przez kilka sekcji szturmowych, atakujących w pewnej odległości jedna od drugiej — np. atak z dwóch lub więcej czoł sap, równolegle biegnących, albo równoczesne rozpoczęcie kontrataku z dwóch stron na nieprzyjaciela, który wdarł się na pewnym odcinku w nasze linje. Oznaką rozpoczęcia szturm może być gwizdek, specjalna rakietą, strzał z ciężkiego działu lub miotacza, lub jakiś inny znak, wyraźnie dający się zauważyć wśród ogólnego zgiełku walki. Można też rozpoczynać akcję według zegarków, nastawiwszy je uprzednio

dokładnie na jeden czas. Jednoczesność rozpoczęcia akcji przez poszczególne sekcje jest często warunkiem niezbędnym dla udania się jej, to też poszczególni sekcyjni powinni sobie dokładnie z tego zdawać sprawę.

108. W pewnych wypadkach musi atakować w jednym punkcie kilka sekcji szturmowych. Szturm taki przeprowadza się nie jedną linią tyraljerską, ale sekcjami w grupkach na jaknajkrótszym froncie. Każda z tych sekcji ma pewne ściśle określone zadanie i szkiec z wyznaczoną drogą posuwania się w obrębie nieprzyjacielskich pozycji. Ugrupowanie poszczególnych sekcji w stosunku do siebie i żołnierzy w obrębie sekcji dostosowuje się do tych zadań tak, że po momencie szturmu musi bezpośrednio nastąpić zwijanie nieprzyjacielskiego okopu w określonych warunkach — wszelka przerwa, poświęcona ewentualnie na organizację we wnętrzu nieprzyjacielskich okopów, może spowodować nieudanie się akcji, gdyż przeciwnik będzie miał czas ochłonąć i przeprowadzić kontratak. Przykłady szturmu kilku sekcji i ewentualnie wyznaczonych im dróg posuwania się podają rysunki: 23, 24, 25 i 26.

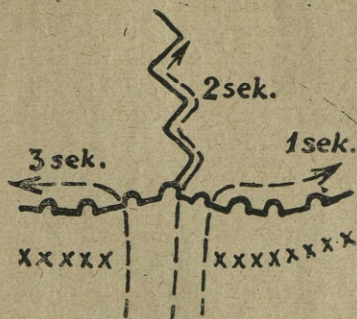

Rys. 23.

Rys. 24.

109. W chwili, kiedy fala sekcji szturmowych opuści pierwszą nieprzyjacielską linię, posuwając się naprzód, musi ją natychmiast zająć druga fala, złożona z piechoty i ewentualnych posiłkowych sekcji szturmowych, trzecia fala obsadza

Rys. 25.

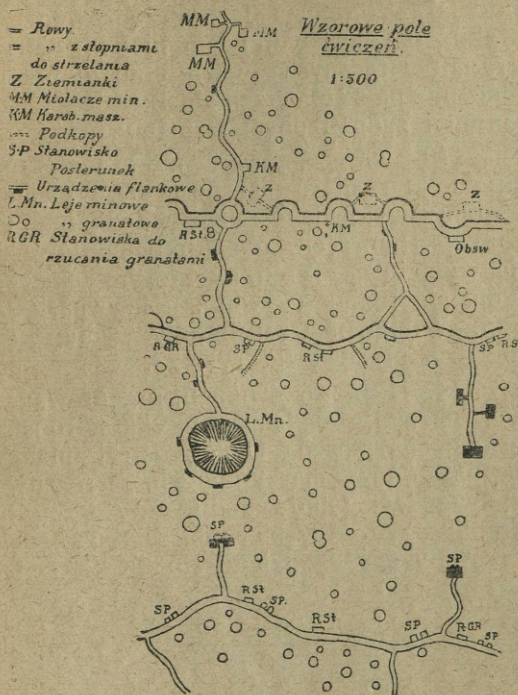

Rys. 26.

pozycję wyjściową. Gdy sekcje szturmowe posuwają się dalej, postępujące za nimi fale trzymają się na takiej odległości, aby w wypadku nieprzyjacielskiego kontrataku mógły bezpośrednio wziąć udział w jego odpieraniu.

110. Po osiągnięciu linii, wyznaczonej jako cel pierwszego uderzenia, następuje szybkie przygotowanie tej linii do obrony, a poprzez oddziały, które pierwsze przeprowadziły włamanie, przechodzą nowe kolumny szturmowe i oddziały piechoty, mające na celu wykorzystanie sukcesu i rozerwanie nieprzyjacielskiego frontu. W wypadku pozostania na osiągniętych pozycjach sekcje szturmowe ściąga się w tył dla utworzenia z nich odwodu dla przeprowadzania kontrataków, gdyby przeciwnik usiłował nas wyrzucić ze zdobytej pozycji.

111. Przy ćwiczeniach ataku całych kolumn szturmowych należy używać wszelkich rozporządzalnych środków technicznych, a więc masek gazowych, miotaczy bomb, granatów i płomieni, karabinów maszynowych, reflektorów ręcznych etc. Ćwiczenia powinno się przerabiać nie tylko w dzień, ale i w nocy.

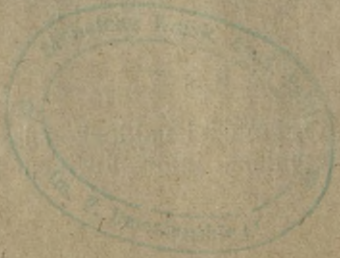
Rys. 27.

112. Ostatni i najdoskonalszym za-
razem ćwiczeniem, jakie powinien przejść

oddział szturmowy jest przeprowadzenie ataku z użyciem ostrej amunicji i ostrych granatów ręcznych. Ćwiczenie to przerażać można z żołnierzem doskonale wyszkolonym i zaopatrzonym w hełmy.

113. Ćwiczenia takie przeprowadza się na wielkim placu szturmowym, rozbudowanym zwykle jako wzorowa kilkolinijna pozycja, naprzeciwko z odpowiednią pozycją wyjściową. Teren, na którym takie pozycje się rozbudowywuje, pokrywa się lejami. Wielki plac szturmowy, według Reg. Musztry, przedstawia rys. 27.

114. Podczas ćwiczeń, przeprowadzanych ostre granatami, zamyka się dostęp do miejsca ćwiczeń. Użycie ostrej amunicji do karabinów maszynowych i ręcznych możliwe jest tylko wtedy, gdy teren na parę kilometrów w kierunku ataku będzie zamknięty dla wszelkiego ruchu.

25380/1

BIBLIOTEKAZKA PODOFICERA

Wydawana przez Sekcję 4.

Dep. V. M. S. W.

1. *Quirinal*. Prawa i obowiązki podoficera.
2. *Kara*. Służba nadzorcza i wartownicza (w oprac.).
3. „ Podoficerowie funkcyjni (w oprac.).
4. *Zawadzki*. Jak uczyć żołnierza? (I).
5. „ „ „ „ (II).
6. „ „ „ „ (III).
7. „ „ „ „ (IV) (w oprac.).
8. *Elsenberg*. Piesza placówka
9. „ Służba patroli (w oprac.).
10. „ Ubezpieczenia marszowe (w oprac.).
11. „ Kwatery i biwaki (w oprac.).
12. *Hył*. Sekcyjny w heju (w oprac.).
13. *Sadowski*. Sekcyjny oddziału szturmowego
14. *Tasiecki*. Jak czytać mapę Król. Polskiego
i Kresów Wschodnich 1:100.000.
15. *Rowecki*. Umocnienia polowe (I)
16. „ „ „ „ (II)
17. *Sadowski*. Budowa ziemlanki (w oprac.).
18. *Tasiecki*. Szkice polowe (w oprac.).
19. *Rowecki*. Środki techniczne walki pozycyjnej
(w oprac.).